

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 22 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1. AVGUSTA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6170.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt na Majni.

Postupak za dobijanje aco-boja.

Prijava od 20. marta 1928.

Važi od 1. septembra 1928.

Traženo pravo prvenstva od 29. marta 1927. (Nemačka).

Nadjenje je da se nove dragocene boje dobijaju, koje se mogu proizvoditi kako u materiji tako i na viaknu, ako se diacojedinjenja iz dihlor-derivata p-toluidina, koji su istovremeno u o- i m-položaju substituirani prema metilnoj grupi, kao 2, 3 ili 2,3 oksinaftoe-kiseline i -keto-karbonskih kiselina. Ove boje odlikuju se lepim tonovima i vrlo su postojane pri kuhanju u cedji kao i na svetlosti, što se nije moglo očekivati a u čemu leži veliki tehnički napredak. Kao naročito dragocene pokazale su se kombinacije iz gore navedenih dihlor-toluidina sa kondenzacionim proizvodima iz 5- odnosno 4-klor-2-amino-1-metoksi-benzola sa 2,3-oksi-naftoe kiseline.

Primer:

1. Materija se grundira sa rastvorom za grundiranje, a koji se dobija na sledeći način:

10 g anilid 2,3 oksi-naftoe-kiseli se 20 cm³ tursko-crvenog ulja (50%-nog), 15 cm³ natronske cedji 34° Be, 50 cm³ vrele vode i 10 cm³ formaldehida 30%-nog dopunjaju se vodom do 1 litre. Onda se sa ovim rastvorom impregnirana pamučna predja kupluje sa diaco-rastvorom, koji je izradjen na sledeći način:

3,55 g 2,5 dihlor-4-amino-1-benzola izmešaju se sa 5,2 cm³ hlorovodončne kiseline 22° Be i ledenom vodom, pa se zatim doda 1,44 g u vodi rastvorenog natrium-nitrita. Po svršenom diacotiranju dosipa

se hladna voda do 1 litre i mineralna kiselina neutrališe sa natrium-acetatom.

Po ovom postupku dobija se svetla skerletna boja, koja je vrlo otporna prema lužini i svetlosti.

2. Materija se grundira sa rastvorom za grundiranje koji se pravi na sledeći način:

8 g 2,3 oksi-naftoe kiseline 5-hlor-2-toluilidida, 16 cm³ tursko crvenog ulja (50%-nog), 16 cm³ natronske cedji 34° Be, 500 cm³ vrele vode i 8 cm³ postotnog formaldehida dopunjaju se vodom do 1 litre. Onda se ovim rastvorom impregnirana pamučna predja kupluje sa diaco-rastvorom, koji se dobija na sledeći način:

3,55 g 2,3-dihlor-4-amino-1-metil-benzola pomešaju se sa 5,2 cm³ hlorovodončne kiseline 22° Be i ledenom vodom i doda se 1,44 g u vodi rastvorenog natrium nitrida. Posle izvršenog diacotiranja dosipa se hladna voda do 1 litre i mineralna kiselina neutrališe natrium-acetatom.

Po ovom postupku dobija se živo-plavičasto-crveno, koje je otporno prema lužini i svetlosti.

3.) Materija se grundira rastvorom za grundiranje koji se dobija na sledeći način:

8 g 2,3-oksinaloe ikseline-4-hlor-2-anisidid 16 cm³ tursko crvenog ulja (50% postotnog) 16 cm³ natrijeve lužine 34° Be, 500 cm³ vrele vode i 8 cm³ formaldehida 30% postotnog dopunjaju se vodom do 1 li-

tra. Potom se sa ovim rastvorom impregnirana pamučna predja kupluje sa diaco-rastvorom, koji je dobiven na sledeći način:

3,55 g tehničke smeše oba gore navedena dihlor-toluidina pomešaju se sa 5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Be i ledenom vodom i doda se 1,44 g u vodi rastvorenog natrium-nitrita. Po izvršenom diacotiranju dosipa se hladna voda do 1 litra i mineralna kiselina neutrališe natrium-acetatom.

Po ovom postupku dobija se niansa vrlo bliska tursko-crvenoj boji, koja je vrlo otporna protiv cedji i svetlosti.

4.) Materija se grundira rastvorom za grundiranje, koji se dobija na sledeći način:

7,2 g diacet-sirčeta-o-tolidida, 14,5 cm³ natronsko-tursko-crvenog ulja 50 postot-

U sledećoj tabeli su navedene nianse nekoliko drugih novi hboja:

2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3-oxy-naftoe anilid kiselina	plavičasto crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe p-toluidid kiselina	žućkasto crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-hloranilid kiselina	zasićeno crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe m-nitranilid kiselina	crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-anisidid kiselina	plavičasto crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe p-anisidid kiselina	zasićeno crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-fenetidid kiselina	svetlo skerletna,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe m-fenetidid kiselina	svetlo skerletno-crvena,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 4-hlor-2-anisidid kiselina	zasićeno crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 5-hlor-2-anisidid kiselina	zasićeno crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 2,5-dimetoksianilid kiselina	bordo crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 3-naftalidid kiselina	vinsko crveno,
2.3 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	diacet-sirčetni-o-tolidid	žuto,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-toluidid kiselina	žućkasto crveno,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-anisidid kiselina	skerletno crvena,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe o-fenitidid kiselina	svetlo skerletna,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe m-hloranilid kiselina	žućkasto crvena,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 4-hlor-2-anisidid kiselina	zasićeno plavičasto crveno,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe 5-hlor-2-anisidid kiselina	žućkasto crveno,
2.5 dihlor-4-amino-1-metilbenzol	2.3 oksi-naftoe -naftalid kiselina	vinsko crveno,

nog, 14,5 cm³ natronske lužine 34° Be rastvaraju se u 1litru vrele vode, doda se 28 g kalcinirane Glauberove soli, a temperatura svodi na oko 30—40°.

Potom se sa ovim rastvorom impregnirana pamučna predja tretira sa diaco-rastvorom, koji se dobija na sledeći način:

3,55 g 2,3 3-dihlor-4-amino-1-metilbenzola izmešaju se sa 5,2 cm³ hlorovodonične kiseline 22° Be i ledenom vodom, doda se 1,44 u vodi rastvorenog natrium-nitrita. Po izvršenom diacotiranju sipa se hladna voda do 1 litra i mineralna kiselina neutrališe sa natrium-acetatom i meša sa 10 cm³ sirčetne kiseline od 50 posto.

Po ovom postupku dobija se živno-žuta boja dobro otporne snage protiv lužine i svetlosti.

Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	2,3 oksi-naftoe kiseline o-toluidid	žućkasto crveno,
Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	2,3 oksi-naftoe kiseline 5-hlor-2-toluidid	srednje crveno,
Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	2,3 oksi-naftoe kiseline 5-hlor-2-anisidid	plavkasto crveno,
Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	2,3 oksi-naftoe kiseline 2,5 dimetoksianilid	srednje crveno,
Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	2,3 oksi-naftoe kiseline 3-naftalid	zasićeno crveno,
Tehnička smeša dihlor-toluidina	iz oba	Diacet-sirćetni-o-tolidid	žuto.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za dobijanje mono-aco-boja, eventualno na vlaknu naznačen time, što se diaco jedinjenja dihlor-derivata-p-toluidina, koja su istovremeno halogenirana u o-i-m položaju prema metilnoj grupi, kao 2,3- ili 2,5-dihlor-4-amino-1-metil-benzol, jedine sa komponentama aco-boja, koje imaju afinitet prema biljnom vlaknu,

kao aril-amidi 2,3 oksi-naftoe-kiseline i keto-karbonske kiseline.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se diaco-jedinjenja 2,3-dihlor-4-amino-1-metil-benzola ili 2,5-dihlor-4-amino-1-metil-benzola, kao i iz smeše 2,3-dihlor-4-amino-1-metil-benzola i 2,5 dihlor-4-amino-1-metil-benzola kupljuju sa kondenzacionim proizvodima iz 5 odnos. 4-hlor-2-amino-1-metoksi-benzola i 2,3-oksi-naftoe kiseline.
